ARREST VAN HET HOF (Derde kamer)
10 juli 1986 *

In zaak 153/85,

Carmen Trenti, echtgenote De Fraye, ambtenaar van het Economisch en Sociaal Comité, wonende te Brussel, Afrikaansestraat 28, vertegenwoordigd door J.-N. Louis, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij N. Decker, advocaat aldaar, 16, avenue Marie-Thérèse,

verzoekster,

tegen

Economisch en Sociaal Comité, vertegenwoordigd door D. Brüggemann, lid van de directie Personeel, bijgestaan door A. Bonn, advocaat te Luxemburg, domicilie gekozen hebbende aldaar ten kantore van laatstgenoemde, 22, Côte d'Eich,

verweerder,

betreffende de toekenning van de toelage voor verblijf in het buitenland,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

samengesteld als volgt: U. Everling, kamerpresident, Y. Galmot en J. C. Moitinho de Almeida, rechters,

advocaat-generaal: G. F. Mancini
griffier: J. A. Pompe, adjunct-griffier

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 26 juni 1986,

het navolgende

* Procestaal: Frans.

ARREST

(omissis)

In rechte

1 Bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het Hof op 21 mei 1985 heeft Carmen Trenti, ambtenaar van het Economisch en Sociaal Comité, beroep ingesteld, strekkende in wezen tot nietigverklaring van het besluit van het Economisch en Sociaal Comité van 17 augustus 1984 waarbij aan verzoekster toekenning van de buitenlandtoelage werd geweigerd, alsmede tot nietigverklaring van het besluit van dit Comité van 15 februari 1985 waarbij verzoeksters klacht werd afgewezen.

2 Op 7 juni 1978 ging mevrouw Trenti, Italiaanse van geboorte, met een Belgisch onderdaan een tweede huwelijk aan. Door dit huwelijk verkreeg zij automatisch de Belgische nationaliteit, wat tot gevolg had dat zij de Italiaanse nationaliteit verloor. De ontbinding van haar eerste huwelijk werd in het Italiaanse recht echter niet erkend.

3 Bij nota van 3 april 1979 liet de directeur-generaal Administratie van het Economisch en Sociaal Comité verzoekster weten, dat zij recht had op de buitenlandtoelage over de periode van 1 mei tot en met 30 juni 1978, maar dat die toelage zou vervallen vanaf 1 juli 1978, daar zij door haar tweede huwelijk de Belgische nationaliteit had gekregen en zij deze nationaliteit krachtens de Belgische wettelijke regeling had kunnen verwerpen. Om die redenen was de administratie van oordeel, dat betrokkene sinds de datum van haar tweede huwelijk niet meer voldeed aan de voorwaarden van artikel 4, lid 3, van bijlage VII bij het Ambtenarenstatuut. Daarin wordt in wezen bepaald, dat „de ambtenaar die door huwelijk automatisch en zonder mogelijkheid tot verwerping de nationaliteit heeft verkregen van de Staat op welks grondgebied zijn standplaats is gelegen", recht heeft op de buitenlandtoelage onder dezelfde voorwaarden als een ambtenaar die deze nationaliteit niet bezit en nooit heeft bezeten.

4 Bij nota van 25 april 1984 vroeg verzoekster de secretaris-generaal van het Economisch en Sociaal Comité, haar geval opnieuw te onderzoeken. Tot staving van dit verzoek noemde zij bepaalde juridische en administratieve moeilijkheden waarop zij zou zijn gestuit, indien zij na haar tweede huwelijk de Belgische nationaliteit had verworpen. Die moeilijkheden, die verband hielden met het feit dat het Italiaanse recht de ontbinding van haar eerste huwelijk niet erkende, zouden van dien aard zijn geweest dat zij in feite niet de mogelijkheid had om de Belgische nationaliteit te verwerpen.

5 Bij besluit van 17 augustus 1984 verklaarde de secretaris-generaal dit verzoek niet-ontvankelijk op grond dat de buitenlandtoelage was ingetrokken bij voornoemd besluit van 3 april 1979, dat verzoekster niet binnen de gestelde termijn had aangevochten en dat derhalve definitief was geworden.

6 Nadat haar klacht op grond van artikel 90, lid 2, Ambtenarenstatuut bij besluit van de secretaris-generaal van 15 februari 1985 was afgewezen, heeft verzoekster het onderhavige beroep ingesteld.

7 Het Economisch en Sociaal Comité betwist de ontvankelijkheid van het beroep. Volgens het Comité is dit in feite gericht tegen het besluit van 3 april 1979, waartegen geen beroep meer openstaat omdat de in de artikelen 90 en 91 Ambtenarenstatuut gestelde termijnen zijn verstreken. Dat de administratie het dossier nadien nog verschillende keren opnieuw heeft onderzocht om verzoekster de door haar gevraagde ophelderingen te geven, zou de procestermijnen niet opnieuw kunnen doen ingaan.

8 Verzoekster antwoordt hierop, dat het beroep tijdig is ingesteld. Zij voert daartoe tweeërlei argumenten aan.

9 In de eerste plaats beroept zij zich op een nieuw feit, dat een verzoek om herziening van de handeling van 3 april 1979 zou rechtvaardigen. De administratie zou

in februari 1982 een rechtsgeleerde hebben geraadpleegd, die zou hebben geconcludeerd dat betrokkene, rechtens en feitelijk, de Belgische nationaliteit binnen zes maanden vanaf de datum van haar tweede huwelijk had kunnen verwerpen. Die rechtsgeleerde zou evenwel, nadat verzoekster zelf contact met hem had opgenomen, in een later advies, van 21 maart 1984, hebben erkend, dat zij in feite niet de mogelijkheid tot verwerping had, gezien de schadelijke gevolgen die zulks voor haar zou meebrengen. Dit laatste advies zou een nieuw feit vormen, dat de procestermijn opnieuw kan doen ingaan.

10 In de tweede plaats betoogt verzoekster dat de nota van 3 april 1979 niet uitging van het tot aanstelling bevoegd gezag en derhalve geen besluit maar een gewone administratieve inlichting was. Bijgevolg zou de mededeling van de secretaris-generaal van het Economisch en Sociaal Comité van 17 augustus 1984 de eerste handeling zijn die als een besluit kan worden aangemerkt, en deze zou tijdig zijn bestreden.

11 In dit verband dient eraan te worden herinnerd, dat ingevolge artikel 90, lid 1, Ambtenarenstatuut, iedere ambtenaar bij het tot aanstelling bevoegd gezag een verzoek kan indienen om jegens hem een besluit te nemen. Volgens vaste rechtspraak van het Hof mag een ambtenaar van deze gelegenheid evenwel geen gebruik maken om de in de artikelen 90 en 91 vastgestelde klacht- en beroepstermijnen te ontduiken door bij wege van een dergelijk verzoek de wettigheid van een eerder, niet binnen de gestelde termijn bestreden besluit te betwisten; om herziening van een definitief geworden besluit kan enkel worden verzocht, wanneer zich belangrijke nieuwe feiten voordoen.

12 In het onderhavige geval is de nota van de administratie van 3 april 1979 de eerste handeling die het karakter heeft van een besluit in de zin van voornoemde statutaire bepalingen. Deze handeling was voor verzoekster bezwarend, voor zover intrekking van de buitenlandtoelage per 1 juli 1978 rechtstreekse gevolgen kon hebben voor haar rechtssituatie. Zij ging overigens vergezeld van uitvoeringsmaatregelen, te weten het stopzetten van de betaling van de toelage vanaf genoemde datum. Nu dit besluit niet binnen de in het Statuut gestelde termijnen is bestreden, moet worden onderzocht of een belangrijk nieuw feit het in geding brengen ervan na het verstrijken van de termijnen kan rechtvaardigen.

13 In dit verband dient vooreerst te worden vastgesteld, dat de omstandigheid dat de administratie op verzoek van betrokkene haar geval naderhand opnieuw heeft onderzocht om haar nadere inlichtingen te verstrekken, niet kan worden aangemerkt als een nieuw feit op grond waarvan aan het stelsel van de bij de artikelen 90 en 91 van het Statuut bepaalde dwingende termijnen kan worden gederogeerd.

14 Verzoekster kan zich tot staving van de ontvankelijkheid van haar beroep evenmin beroepen op het advies van de rechtsgeleerde van 21 maart 1984. Nog afgezien van de vraag, of een deskundigenonderzoek van een rechtsvraag gezien de bijzondere omstandigheden van het onderhavige geval als een nieuw feit kan worden aangemerkt, moet worden vastgesteld dat verzoekster vanaf het begin een rechtsgeleerde had kunnen raadplegen en diens bevindingen te gepasten tijde aan de administratie had kunnen voorleggen. Onder die omstandigheden kan zij een dergelijk advies na het verstrijken van de termijnen niet meer geldig overleggen ter rechtvaardiging van een verzoek om herziening.

15 Hieraan moet worden toegevoegd, dat het advies van 21 maart 1984 hoe dan ook, gezien zijn inhoud, het besluit van 3 april 1979 niet in geding kan brengen. Dit advies zet immers enkel de praktische gevolgen uiteen van een eventuele verwerping van de Belgische nationaliteit, terwijl het besluit van 3 april 1979 is gebaseerd op de vaststelling, dat verzoekster krachtens de betrokken nationale wettelijke regeling rechtens de mogelijkheid had om die nationaliteit te verwerpen. Genoemd advies is derhalve geenszins in tegenspraak met de in het besluit van 3 april 1979 vervatte conclusies.

16 Mitsdien moet het beroep niet-ontvankelijk worden verklaard.

Kosten

17 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen, voor zover zulks is gevorderd. Volgens artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering blijven echter de kosten door de instellingen ter zake van beroepen van personeelsleden van de Gemeenschappen gemaakt, te haren laste.

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

rechtdoende:

1) Verklaart het beroep niet-ontvankelijk.

2) Verstaat dat elk der partijen de eigen kosten zal dragen.

Everling Galmot Moitinho de Almeida

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 10 juli 1986.

De griffier
P. Heim

De president van de Derde kamer
U. Everling